

Azithromycin กับความเสี่ยงเกี่ยวกับ Cardiovascular death

เป็นที่ทราบกันดีว่ายาด้านจุลชีพกลุ่ม macrolides สามารถทำให้เกิดภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะได้ มีคำถามว่า azithromycin ซึ่งเป็นยาต้านจุลชีพกลุ่ม azalides (กลุ่มย่อยของ macrolides) จะสามารถทำให้เกิดภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะได้ด้วยหรือไม่

จากการศึกษาแบบไปข้างหน้า (Tennessee Medicaid Cohort) ในระหว่างปีพ.ศ. 2535-2549 ในผู้ที่ได้รับยาอายุระหว่าง 30-74 ปี โดยทำการศึกษาจากยาต้านจุลชีพ 4 ชนิด ได้แก่ amoxicillin, ciprofloxacin, levofloxacin และ azithromycin (มีกลุ่มที่ไม่ได้รับยาต้านจุลชีพใด ๆ เป็นกลุ่มควบคุม) พบว่าในช่วงระยะเวลาการได้รับยา 5 วัน กลุ่มที่ได้รับ azithromycin เทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับยาต้านจุลชีพมีความเสี่ยงในการเกิด cardiovascular death (hazard ratio 2.88; 95% C.I. 1.79-4.63) ขณะที่ในกลุ่มที่ได้รับ amoxicillin เทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับยา ไม่มีความเสี่ยงดังกล่าว และเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง amoxicillin กับ azithromycin ก็พบว่า กลุ่มที่ได้รับ azithromycin มีความเสี่ยงในการเกิด cardiovascular death มากกว่า (hazard ratio 2.49; 95% C.I. 1.38-4.50) นอกจากนี้ยังพบว่า ความเสี่ยงในการเกิด cardiovascular death จาก azithromycin ยังมากกว่า ciprofloxacin แต่ไม่แตกต่างจาก levofloxacin

ดังนั้นอาจเป็นข้อควรระวังสำหรับแพทย์ที่จะสั่งใช้ azithromycin ในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงด้านหัวใจ และหลอดเลือดอยู่เดิม โดยเฉพาะผู้ที่มีภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะอยู่แล้ว

หมายเหตุ Tennessee Medicaid Cohort ได้รับทุนวิจัยจาก the National Heart, Lung, and Blood Institute and the Agency for Healthcare Quality and Research Centers for Education and Research on Therapeutics

เอกสารอ้างอิง

Ray WA et al. Azithromycin and the risk of cardiovascular death. N Engl J Med 2012; 366: 1881-90.

ศูนย์แพทย์ เปิดให้บริการ

จันทร์-ศุกร์ เวลา 8.30-20.30 น.

เสาร์-อาทิตย์ เวลา 9.00-16.00 น.

ปิดทำการในวันหยุดราชการอื่น ๆ

สามารถโทรแจ้งได้ที่ 9555 ในช่วงเวลาทำการ หรือแจ้งผ่านระบบ SiNet ตลอด 24 ชั่วโมง

เชิญร่วมงานสัปดาห์เภสัชกรรม ครั้งที่ 13

วันที่ 25-29 มิถุนายน 2555

ณ โถงอาคาร 100 ปีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

พบกับความรู้เรื่องยา เกมชิงรางวัล

อภิปราย นิทรรศการ

สาธิตเมนูเพื่อสุขภาพ ฯลฯ

มีอะไรในฉบับนี้

- ◆ ADR คืออะไร
- ◆ อาการข้างเคียงจากการใช้ยาแตกต่างจากการแพ้ยาอย่างไร
- ◆ โรงพยาบาลศิริราชพบรายงานการเกิด ADR เท่าไหร่ในปี 2554
- ◆ Azithromycin กับความเสี่ยงเกี่ยวกับ Cardiovascular death

ปีที่ 11 ฉบับที่ 7

เดือนพฤษภาคม 2555

ADR คืออะไร

อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction หรือ ADR) หมายถึง การตอบสนองต่อยาที่เป็นอันตรายและไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นในขนาดการใช้ตามปกติในมนุษย์ โดยไม่รวมถึงการได้รับยาเกินขนาด หรือจงใจใช้ยาในทางที่ผิดจนเกิดอันตราย

จากคำนิยาม ADR ขององค์การอนามัยโลก ดังได้กล่าวข้างต้น ทำให้ทราบว่าอาการแพ้ยาและอาการข้างเคียงที่เกิดจากยานั้นน่าจะเป็นตัวอย่างของ ADR นั้นเอง

อาการข้างเคียงจากการใช้ยาแตกต่างจากการแพ้ยาอย่างไร

อาการข้างเคียงจากยาเป็นอาการที่สามารถคาดเดาว่าจะเกิดขึ้นได้หลังจากกินยาเนื่องจากสัมพันธ์กับการออกฤทธิ์ของยาในขนาดปกติ และความรุนแรงของอาการจะขึ้นกับปริมาณยาที่ได้รับ เช่น การกินยา chlorpheniramine แล้วมีอาการง่วงซึม ปากคอแห้ง, ยา diclofenac ทำให้เกิดอาการระคายเคืองกระเพาะอาหาร เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างจากการแพ้ยาเนื่องจากการแพ้ยาเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถทำนายการเกิดได้และไม่สัมพันธ์กับปริมาณยา โดยอาการแสดงอาจเกิดอย่างรวดเร็วหรือแบบทีละช่วงภายหลังกินยา เช่น การเกิดผื่นคันคล้ายลมพิษหลังกินยา amoxicillin หรือยา

phenytoin ทำให้เกิด Stevens-Johnson syndrome เป็นต้น

โรงพยาบาลศิริราชพบรายงานการเกิด ADR เท่าไหร่

ในปี 2554 ที่ผ่านมานี้ หน่วยแพ้ยา โรงพยาบาลศิริราชได้รับรายงานการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับการใช้ยาในโรงพยาบาลศิริราชทั้งสิ้น 1,219 ฉบับ (เฉพาะรายงานที่ผู้ป่วยเกิด ADR ในโรงพยาบาลศิริราช)

อายุเฉลี่ยของผู้ป่วยที่รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับการใช้ยา คือ 47.80 ± 28.16 ปี

จากสถิติพบว่า กลุ่มยาที่มีรายงานการเกิด ADR มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

กลุ่มยา	จำนวนรายงาน (ฉบับ)
1. Anti-infective drugs	478
- Cephalosporins	136
- Penicillins	83
- Quinolones	48
- กลุ่มอื่น ๆ	211
2. Contrast media	216
3. NSAIDs	118
4. Antiepileptic drugs	87
5. Antihypertensive drugs	69

หรือถ้าพิจารณาตามรายชื่อยา ยาที่พบรายงานการเกิด ADR มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

อันดับที่	ชื่อยา	จำนวนรายงาน (ฉบับ)
1	Iopromide	120
2	Phenytoin	73
3	Ceftriaxone	54
4	Clindamycin	38
5	Ibuprofen	35

รายชื่อยาที่มีรายงานว่าสัมพันธ์กับเกิดอาการแพ้ยาชนิดรุนแรง ได้แก่

อาการ	ชื่อยา (จำนวนรายงาน)
Anaphylaxis	Ibuprofen (2), Levofloxacin (2), Rifampicin (2)
Hypersensitivity syndrome	Phenytoin (9), Co-trimoxazole (2), Allopurinol (1), Dapsone (1)
Erythema multiforme	Ciprofloxacin (2), Imipenem+cilastatin (2)
Stevens-Johnson syndrome (SJS)	Phenytoin (3), Allopurinol (2), Co-trimoxazole (2)
Toxic epidermal necrolysis (TEN)	Fluconazole (1), Phenytoin (1)